

LINDA TROSS
MARGIT MAANRE
OLLE SELLIOV

ROBOT NUTI TÖÖVIHIK

3. KLASSILE

IV OSA

Kirjastus SKRIIBUS

Parempoolse lehe servas on silbikärg.

Täida tühjad kärjekannud silpidega, suunaga ülevalt alla.

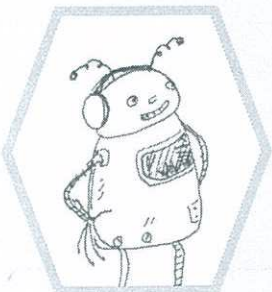
Vasakul asetsevad silbid peavad kokku sobima mõlema paremal külgneva silbiga ja moodustama sõna.

Vasakus kannus asuv silp on alati sõna esimene silp.

Kas saad kõik kärjekannud täidetud?

Võrdle pinginaabri ja klassikaaslastega.

Vaada näidet kärjes ja jätka selle täitmist.

Ootusärevus

1. Ühenda lause algus ja lõpp.

Karl magas, ent Karl hakkas pahandama.
Martal polnud und, sest hinges oli ärevus.
Marta teadis, vaid hakkasid jutustama.
Nad ei oodanud vaikides, et robotid magavad haruharva.
Nad oleks veelgi vestelnud, kui Nuti võib ka teatrisse tulla.
Nad lubasid lõpetada, aga Marta ja Nuti olid ärkvel.
Tõmba ring ümber sõnadele, mille ees on koma.

Sidesõnad ühendavad erinevaid lauseosi. Järgmiste sidesõnade ees on tavaliselt koma: *sest, et, kuid, vaid, aga, ent, siis, kui, nagu, kuni*.

2. Tõmba sidesõnadele joon alla ja pane puuduvad komad.

Otsisin kapist välja pidulikud rõivad, sest homme läheme teatrisse. Olen varem küll Vanemuises käinud, kuid pole muusikali näinud. Lahkusin kodust küll varakult, aga ummikute tõttu jõudsin kohale napilt enne etenduse algust. Teised juba istusid, kui mina alles garderobis riietusin. Püüdsin jääda rahulikuks, ent tegelikult pabistasin väga. Kartsin, et hilinen. Kui järgmisel korral jälle teatrisse tulen, siis lahkun kodust varem.

3. Millised riietusesemed on teatrikülastuseks sobilikud? Tõmba joon alla.

dressid, seelik, kampsun, kleit, botased, kingad, viigipüksid, ülikond, triiksärk, pluus, t-särk, pusa, vest, kummikud, sukkpüksid, sall

4. Kirjuta lünka õigete sulghäälikute tähed.

palli püü da, püü ti kalu, ajan nii ti nõela taha, nii dirull, köö giuks, läks köö ki, söö dab koera, söö tis kassi, tahan vaa data, vaa tan filmi, loo dan head, loo tis võita, saa gis puud, korjas marjasaa ki, see bimull, raiskas see pi, toi du lõhn, maitses toi tu, tegid või du, ihkas või tu, vai gune puuoks, kõrvavai k

Teatrid Eestis

1. Vali sobiv sõna ja kirjuta õiges vormis lünka.

Pärnu, pealinn, teatrid, film, ooper, linn, Eesti, Vanemuine, väike, etendus, Viljandi, Tallinn

Eestis on küllaltki palju teatrid. Oma teater on igas suurimas linnas. Rahvusooper Estonia asub pealinnas Tallinnas. Seal saab vaadata balletti, ooperit ja mitmeid teisi lavastusi. Tallinnas asub mitmeid teisigi teatreid. Näiteks Eesti Draamateater, Vene Teater ja NUKU teater.

Tartus on suurimaks teatriks Vanemuine. Rakvere Teater tegutseb väikeses Rakvere linnas. Seal pakutakse vaatamiseks etendusi nii suurtele kui ka väikestele. Sama maja Teatrikinos on võimalik vaadata filmi. Suvepealinnas Pärnus tegutseb alates 1911. aastast Endla teater ning Viljandis on võimalik külastada Ugala teatrit.

2. Nuputa ja kirjuta teatrite nimed. Ühenda asukohaga.

INEEMUVAN	<u>Vanemuine</u>	Tallinn
NDELA	<u>Endla</u>	Viljandi
KRERAVE	<u>Rakvere</u>	Tartu
GULAA	<u>Ugala</u>	Pärnu
NIAETOS	<u>Estonia</u>	Rakvere

3. Kirjuta lünka sest, et, kuid, vaid, aga, ent, siis, kui ja pane komad.

Sõitsime Pärnusse, et Endla teatrit külastada. Jõudsime kohale, aga etendusele ei pääsenud. Kui unustad pileti maha, siis sind sisse ei lasta. Me ei andnud alla, vaid ostime uued piletid. See läks küll palju maksma, kuid asi oli seda väärt. Kui koju jõudsime, läksime kohe magama, sest olime väga väsinud. Järgmisel päeval rääkisime ka teistele, kui tore meil oli olnud.

Teatritöötajad

1. Leia sobivad paarid. Kirjuta tööülesande ette õige number.

	Amet		Tööülesanne
1.	lavastaja	7.	Loob näitlejale välimuse, mis sobiks kokku tema rolliga.
2.	näitleja	6.	Juhib etendust.
3.	rätsep	5.	Jälgib, et kõik lavastuses kasutatavad esemed oleks laval paigas.
4.	kunstnik	3.	Õmbleb näitlejatele riided.
5.	rekvisiitor	1.	Loob teksti alusel lavastuse.
6.	inspitsient	2.	Õpib selgeks teksti ning etendab mingit rolli.
7.	grimeeriija	4.	Mõtleb välja lavakujunduse.

2. Lõpeta laused ja pane komad.

Rätsep õmbleb näitlejatele riideid, aga _____

Lavatehnikaga tegelevad töötajad peavad oskama kasutada arvutit, sest _____

Inspitsient peab enne etenduse algust kindlasti kohal olema, et _____

Lavastaja jaotab näitlejatele osad, kuid _____

Näitlejad ei saa tegutseda omapäi, vaid _____

Tisleri abi läheb teatris väga vaja, kui _____

Kui näitleja on jäänud haigeks, siis _____

Teatris

1 . Vasta küsimustele.

Kirjelda teatrisaali.

Mis Mait teatrisse selga pani?

Millest etendus rääkis?

Miks ei suutnud Mait teatris keskenduda?

2 . Värvide samasse lausesse kuuluvad osad ühte värvi. Kirjuta laused ja pane puuduvad komad.

Mait pani ülikonna selga	siis	Maidu selja taga sosistati.
Kui tuled kustutati	aga	tagumises reas krabistati.
Laval ei lausunud veel sõnagi	kuid	Maidul ei jäänud midagi meelde.
Poiss proovis küll keskenduda	kui	läks teatrisse.
Etendus oli põnev	sest	jäid lapsed saalis vaikseks.

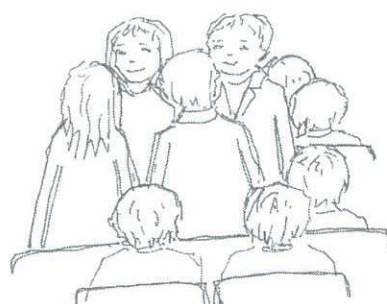
Nuti käib teatris

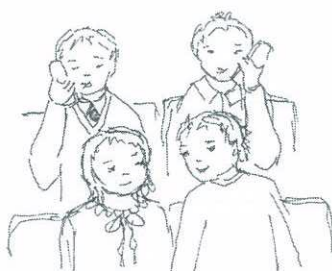
1 . Kirjuta pildi juurde sobiv reegel teatris viisakalt käitumise kohta.

Onu Heino luges lehte

1 . Kirjuta luuletuse põhjal riimuv sõna.

toolis	–	<u>koolis</u>
luges	–	<u>ruuges</u>
tassi	–	<u>kassi</u>
lõi	–	<u>jõid</u>
kole	–	<u>pole</u>
nakatas	–	<u>pakatas</u>
kära	–	<u>ära</u>
trallitasid	–	<u>kallistasid</u>
ringi	–	<u>kingi</u>
linad	–	<u>nina</u>
Roosi	–	<u>diagnoosi</u>
muu	–	<u>kuu</u>

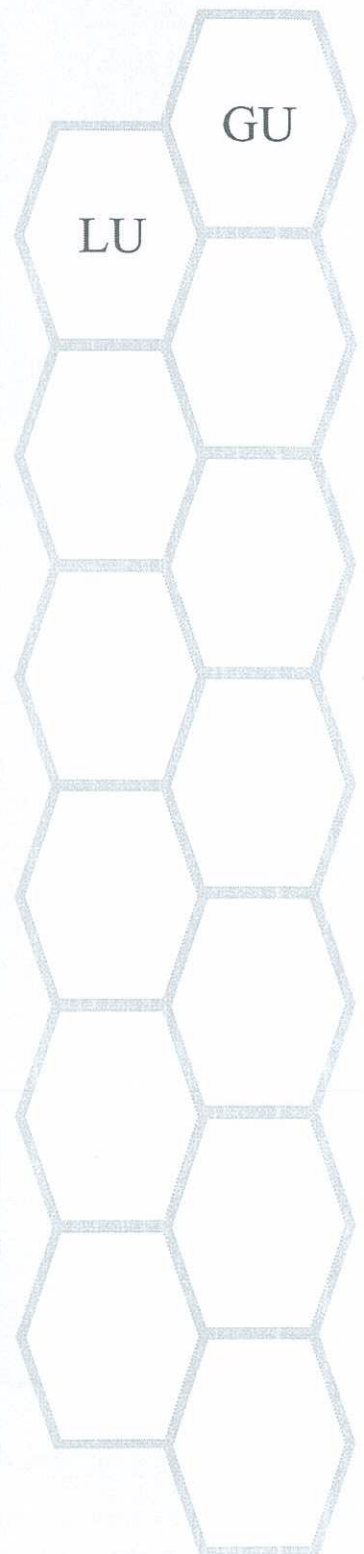
Joonista luuletuse kohta pilt.

2 . Kirjuta lausesse puuduv koma.

Lastele meeldib esimene aprill, sest siis saab nalja. Karl on suur nalja-meister, aga Marta mitte. Isegi Nuti püüab nalja teha ja teisi naerma ajada. Temal see ei õnnestu ning see teeb roboti kurvaks. Liis näeb, et Nuti on õnnetu. Ta püüab sõpra julgustada, sest täna peab nalja saama. Lõpuks ütleb Nuti, et ta kõht on naerust haige. Kõik kohkuvad ja tõttavad sõpra aitama. Nuti hakkab naerma ega suuda lõpetada. Lapsed on ka väga rõõmsad, et Nuti neid haneks tõmbas. See jäi Nuti ainsaks naljaks, aga sellest pole midagi.

3 . Kirjuta lünka sobiv sidesõna. Pane koma, kui vaja.

Õpetaja tegi lastele aprilli ja see oli nii tore. Lastele meeldib, kui õpetaja nalja teeb. Õpetaja täna lapsi ei usu, sest lapsed on nutikad ning petavad õpetaja ära. Kõik on tänase päevaga rahul ja rahulolevatena minnakse koju.

Päevakäänak ehk käändlepäiv

Parempoolse lehe
servas on silbikärg.

Täida tühjad kärje-
kannud silpidega,
suunaga ülevalt alla.

Vasakul asetsevad
silbid peavad kokku
sobima mõlema
paremal külgneva
silbiga ja moodus-
tama sõna.

Vasakus kannus asuv
silp on alati sõna
esimene silp.

Kas saad kõik kärje-
kannud täidetud?

Võrdle pinginaabri
ja klassikaaslastega.

1. Täida lüngad lauses sobiva sõnaga.

Kevad saabub t a l v e järel.

Päike on silmipimestavalt e r e.

Lapsed on väga a õ õ m s a d.

Nuti meelest oli e i l e samasugune pori ja samasugune päike.

Nuti otsis õues k e v a d e t.

Ta e i leidnud kevadet.

Õues olid suured v e e l o m b i d.

Lapsed a r m a s t a s i d veelompides solberdada.

Kevad saabub kindlal kuupäeval ehk d a a t u m i l.

Tõmba kirjutatud sõnade esitähtedele ring ümber. Saad teada,
millisele matkale läheb Marta-Karli klass.

„Tere, kevad!”

2. Kasuta antud lauses erinevaid sidesõnu (aga, kui, sest). Pane vajalikud komad ning jälgi, kuidas lause mõte muutub.

Marta läheb matkale ja Karl läheb kinno.

3. Jooni alla õigesti kirjutatud laused.

Nuti otsis kevadet kuid ei leidnud.

Nuti otsis kevadet, kuid ei leidnud.

Ta arvas vist, et kevad on inimese või roboti moodi.

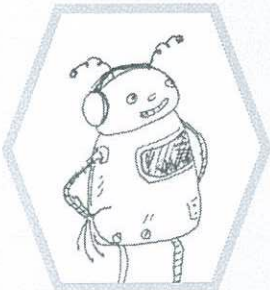
Ta arvas vist, et kevad on inimese, või roboti moodi.

Varsti olete tatised, ning kõhite nagu hobused.

Varsti olete tatised ning kõhite nagu hobused.

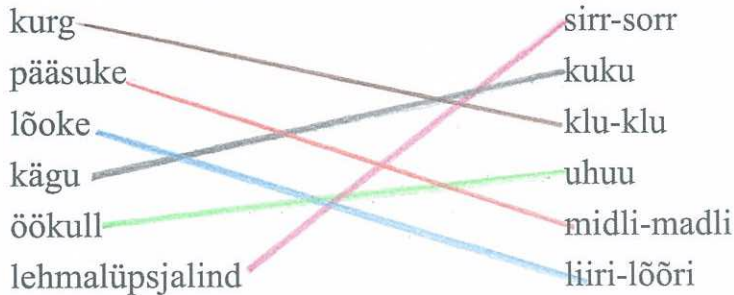
Vanaema juures oli tore vees solberdada.

Vanaema juures, oli tore vees solberdada.

Kured tulevad!

1. Ühenda linnu nimetus tema hääletsuse ja pildiga.

2. Kirjuta puuduvad komad.

Sookure nimetus tuleneb sellest, et ta pesitseb soos. Kevaditi kostab lindude kruuksumine, kui nad soojalt maalt tagasi lendavad. Karl ja Marta lehvitavad kurgedele ning hüüavad neile tervitusi. Ka Nuti lehvitab tervituseks ja saadab lindudele õhumusi. Sookurgede tee läheb üle vanaema maja, sest see asub soo lähedal. Sügisei saadab pere linnud raskele teekonnale, aga kevaditi ootab tagasi.

3. Kirjuta nõutavad tähed vastavalt nende järjekorranumbrile tähestikus. Saad teada, kuhu kured talveks lendavad.

1.	1.	6.	18.	9.	11.	1.	19.	19.	5.
A	A	F	R	I	K	A	S	S	E

4. Liida sõnad. Saad teada, kuidas kurgi veel värvuse ja tegutsemispaikade järgi kutsutakse.

hall
mets
põld
kesa + kurg
niit
külvi
rukis

hallkurg
metsakurg
põllukurg
kesakurg
niidukurg
külvikurg
rukkikurg

Valu

1. Lõpeta teksti põhjal laused.

Saabus kevad.

Puudel kikitavad hiirekõrvad.

Linnud laulavad.

Põldudel ja aedades külvatakse.

Kari lastakse koplisse.

Päike meelitab inimesed õue.

Joonista saadud lausete põhjal pilt.

2. Vasta teksti põhjal lühidalt lapse küsimustele.

Isa, mis lind seal laulab?

vint

Mis lill see õitseb?

nurmenukk

Mis puu see on, kollaseid õisi täis, aga lehti veel polegi?

vaher

Miks seal nii palju mesilasi lendab?

Korjavad mett ja suira.

Kas väiksed puud on siis suured, kui mina meheks kasvan?

kindlasti

Kas see puu kuivab nüüd ära?

võib - olla

Isa, kas puul on väga valus, kui pooleks murtakse?

ei tea

3. Moodusta silpidest sõnu, sõnadest lause. Saad õpetuse.

se dust sääs kait loo ja ta

Kaitse ja säästa loodust!

Poiss ja liblikas

1 . Kirjuta, kuidas me tänapäeval ütleme.

lillesid – lilli

2 . Kirjuta teksti põhjal puuduv tegusõna.

Lill kasvas.

Mesilane sumises.

Liblikas lendles.

Poiss armastas lilli.

Lõhn täitis õhku.

Poiss lähenes esimesele õiele.

Liblikas tõusis lendu.

Ta lehvitas tiibu.

Poiss hakkas liblikat taga ajama.

Lõpuks lendas liblikas üle metsa.

Poiss oli kõik lilled ära tallanud.

Poiss nuttis kibedasti.

3 . Lisa teksti põhjal omadussõna.

suur rõõm, magus lõhn, petlik helk,
ilusad tiivad, väledad jalad, ärev pilk,
leegitsev jume, nukker poiss, kibe nutt

4 . Pane lausesse sobiv sidesõna ja vajadusel koma.

Aasal kasvas palju lilli, kuid keegi neid ei noppinud. Mesilane sumises, aga lilli ei korjanud. Ka liblikas lendles, kuid temagi ei korjanud lilli. Lilled kaotasid lootuse ja pöördusid jumala poole. Poiss lähenes lillele, et seda murda. Liblikas lehvitas tiibu ja tõusis õhku. Poiss ajas liblikat kaua taga, aga teda kätte ei saanud. Poiss nägi tallatud lilli ning hakkas nutma. Ta oli õnnetu, et temaga selline lugu juhtus.

Ülestõusmispühad

1 . Tõmba vale variant maha.

Ülestõusmispühade ajal käiakse ~~kirikus/teatris~~. Lihavõtted on liikuvad pühad/~~alati samal kuupäeval~~. Kiriklike kommete kohaselt tähistatakse nende pühadega Jeesuse ülestõusmist/~~lihavõttejääneste saabumist~~. Lihavõtte ajal lõppes ~~liha söömine~~/paastumine. Paastu ajal ei tohtinud süüa ~~maiustusi/mune ja liha~~.

2 . Tutvu näite ja reegliga.

Nuti ostis pühadeks poest mune (mida?), saiakesi (mida?), salatit (mida?) ja mahla (mida?).

Kui lauses vastab mitu sõna samale küsimusele, on see loetelu.

Loetelus eraldatakse sõnad üksteisest komaga.

Sõna ja ette koma ei panda.

3 . Tõmba loetelule joon alla ning pane puuduvad komad.

Laual olid munad, küpsised, koogid ja võileivad. Marta, Karl, isa ja Nuti asusid hommikust sööma. Pärast söömist mängiti, tantsiti, lauldi ja vaadati telerit. Televisoorist näidati lastesaateid, filme ja uudiseid. Mari, Uku, Silver ja Paul tulid kaksikutele külla. Lapsed mängisid lauamänge, palli, pimesikku ja keksu. Öhtul läksid nad koos vanemate, sõprade ja õpetajaga loomaaeda ekskursioonile. Lastele meeldisid kõige rohkem ahvid, tiigrid, kaamelid ja kängurud. Kaelkirjakuid, pandasid ja koalasid kahjuks loomaaias polnud.

4 . Kirjuta iga tähe asemele see täht, mis talle tähestikus eelneb. Saad teada ülestõusmispühade teised nimetused.

nvobefqxib e m u n a d e p ü h a d
m j i b w ä u u f e l i h a v õ t t e d
l j j h f q x i b e k i i g e n ü h a d
l f w b e q x i b e k e r v d p ü h a d

Rahulolematu talumees

1. Leia sobiv lauselõpp ja pane koma, kui vaja.

Ühel talumehel oli palju virku
Mees ähvardas pidevalt kanu,
Mees nägi kullakarva muna
Ta viis erilise kana tuppa,
Talunik ei olnud kanaga rahul,
Ta lootis saada rohkem mune,
Kui talumees vabandas,

kuid kanad lakkasid munemast.
vaid soovis rohkem mune.
siis hakkasid kanad munele.
ning võttis selle pihku.
sest need munesid liiga vähe.
ja kauneid kanu.
et tal silma peal hoida.

2. Missugused vanasõnad sobivad loetud looga kokku? Värv.

3. Pane komad ja täienda lauseid loeteluga.

Koduhani kodupart _____ ja _____ on kodulinnud. Kodulindudel saame _____ ja _____.

Lammas hobune _____ ja _____ on koduloomad. Koduloomadelt saame _____ ja _____.

Piimast saab teha kohupiima _____ ja _____.

Lihast saab valmistada _____ ja _____.

Vallatu pühademuna

1 . Tee X sobiva lauselõpu ette.

Pühademuna oli

- ☒ vallatu ja püsimatu.
- ☐ vana ja vaba.
- ☐ vastupidav ja lõbus.

Muna valis peidukohaks

- ☐ reisikoti.
- ☒ reisikohvri.
- ☐ reisipauna.

Munake põgenes, sest

- ☐ tal oli pühadelauas igav.
- ☐ ta tahtis reisima minna.
- ☒ kartis ärasöömist.

Ta jäi kohvrissse lõksu, sest

- ☒ lukk oli roostes ja katki.
- ☐ kapiuks kiilus kinni.
- ☐ minestas haisu tõttu.

Pererahvas leidis muna ja ta

- ☐ söödi ära.
- ☒ visati ära.
- ☐ jäeti kohvrissse.

2 . Leia ja paranda vead.

Muna oli valatus tujjus. (2) Ta panri laualt plehku. (1) Munake veeres ringi ja lõi lulli, sest talli oli pühadest suva. (2) Inimeste eest varijas põgenik end kohhvriss. (2) Ta ei pääsenud välja ja hakkas halvasti lõhnama. (2) Inimesed leidsid paha haisu järgi muna üles ning viskasid ta ära. (2) Küll on munast kahju! (1)

3 . Tõmba maha sõnad, mis loetelusse ei sobi. Lisa ise üks sobiv sõna.

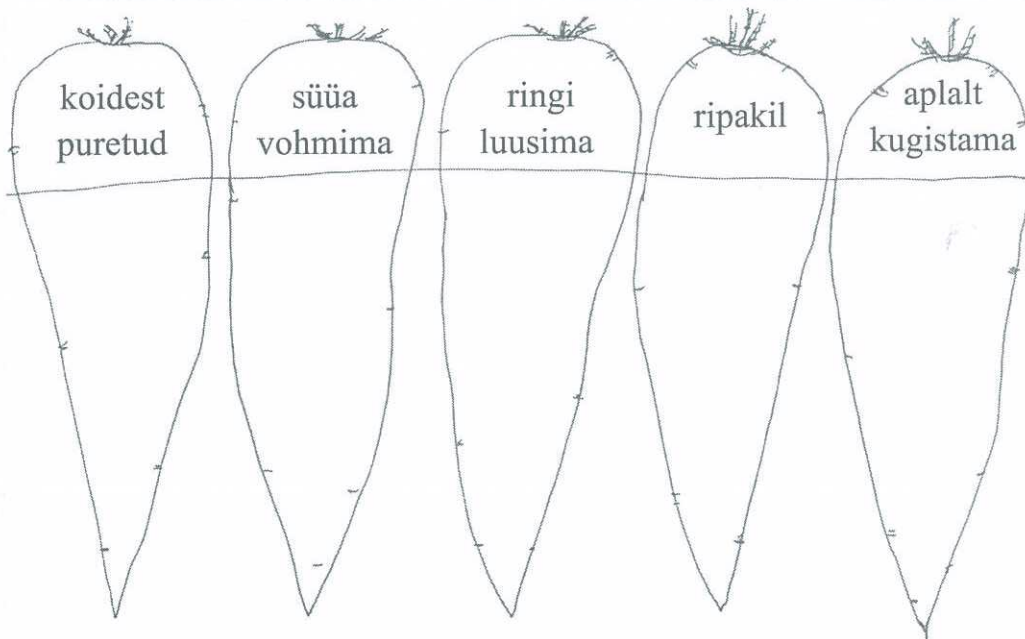
munapuder, omlett, ~~tervislik~~, munavõi, _____
kollane, ovaalne, ~~veereb~~, maitsev, _____
sööb, ~~õrn~~, maitseme, munevad, _____
ovaal, ring, ümar, ~~kolmnurk~~, _____
kartulid, viinerid, makaronid, vorst, _____

Ahne jänes

1. Loetle asju, mida ahne jänes koju vedas.

Roostes kürmunakeetja, kaks paari lõh-
kise ninaga naistesaapaid, papp-
kastitäie koidest puretud lõhga,
sadaakond tühja pudelit, kaks pra-
gudega televiisorikineskoopi, seitse pea-
degu trüvet eterniidiplaati, terve posu
sõlme seotud arvutijuhtmeid, ...

2. Kirjuta väljendite tähendused ~~õigete~~ porgandite sisse.

3. Tõmba tegusõnadele kaks ja nimisõnadele üks joon alla.

Halljānesed elavad põldudel ja heinamaadel. Loomakeste keha katab pruunikashall kasukas. Nad toituvad ainult taimedest. Halljānest ohustavad kiskjad ja röövlinnud. Palju jānesepoegi hukkub ka põldudel põllutöömashinate tõttu.

Munade söömise nädal

1 . Leia loetud pala abil õiged vastused ja tõmba nendele joon alla.

Nuti ...

tahtis munamaski teha, laulis köögis, nimetas end peakokaks, kasutas munakoorepulbrit, armastas munadepühi, sõi kogu aeg ainult mune, oskas munade kasulikkusest juttu vesta, valmistas koogelmoogelit, oskas nimetada palju munaroogasid.

2 . Järjesta tegevused koogelmoogeli valmistamiseks.

3. Lisa munarebudele paar lusikatäit suhkrut.
2. Eralda munarebud tass.
5. Serveeri klaasist.
4. Vahusta need mikseriga.
1. Võta kaks kuni kolm muna.

3 . Tõmba loetelule joon alla ja pane puuduvad komad.

Omlett, munavõi, munapuder on munatoidud. Munad on kasulikud, sest sisaldavad palju vitamiine, valke ja kaltsiumit. Kanade, vuttide, partide, hanede, kalkunite ja jaanalindude munad on toiduks sobilikud. Munast kooruvad lindude, sisalike, kilpkonnade, madude ja krokodillide pojad.

4 . Moodusta kahest lausest üks, kasutades sidesõnu ning, kuid, aga, sest. Pane koma, kui vaja.

Ma süön iga nädal mune. Need on kasulikud.

Ma süön iga nädal mune, sest need on kasulikud.

Kivisisalik munes kuus muna. Ta kaevab need madalasse auku.

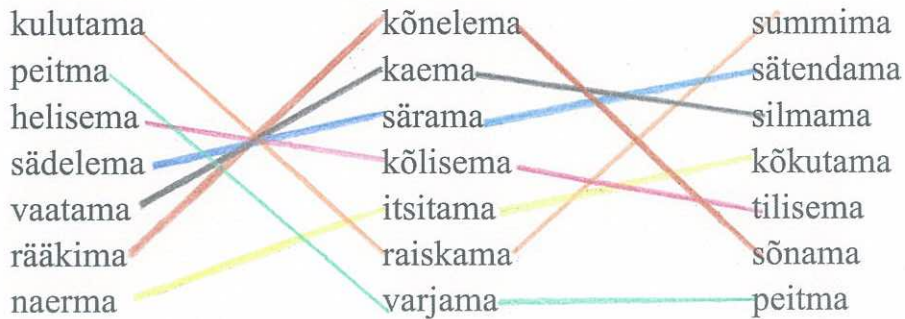
Kivisisalik munes kuus muna ning ta kaevab need madalasse auku.

Kanamunade keetmine võtab vähe aega. Vutimunad keevad veel

kiiremini. Kanamunade keetmine võtab vähe aega, aga vutimunad keevad veel kiiremini.

Naer

1. Ühenda lähedase tähendusega tegusõnad.

2. Kirjuta tumedalt trükitud sõnade kohta küsilaused.

1. Mis säras kõikidel nägudel?

Naer säras kõikidel nägudel.

2. Kus naer varjul püsis?

Naer püsis õpilaste sees varjul.

3. Kui kaua naer vastu pani?

Kolmveerand tundi pani naer mehiselt vastu.

4. Missugune oli õpetaja?

Õpetaja oli oma teadusega hirmus tõsine.

5. Millal oli õpetaja oma narutagavara ära kulutanud?

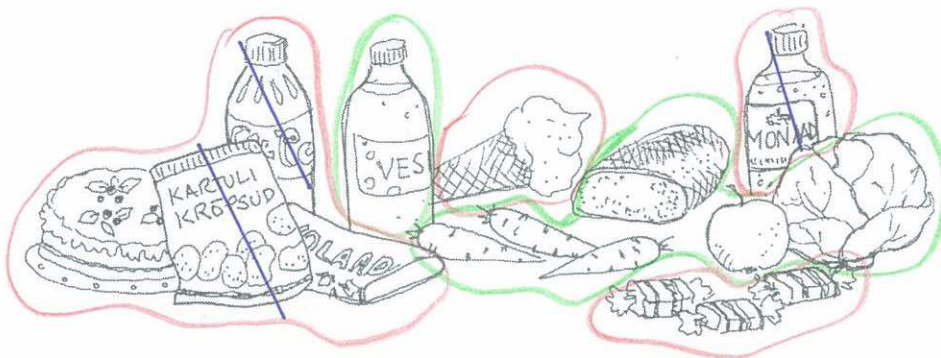
Ta oli nooruses kogu oma narutagavara ära kulutanud.

3. Kirjuta naljakas ühetähejutt tegelasest nimega Naer.

Paks laps – ilus laps

1. Tõmba punane ring toitudele ja jookidele, millega laps võis liialdada.

Tõmba maha, mida laps ei tohiks üldse süüa ega juua. Tõmba roheline ring toitudele ja jookidele, mida sa soovitad süüa.

2. Kirjuta lausetele õiged lõpumärgid.

Söö tervislikku toitu !
Milline toit sulle kõige rohkem maitseb ?
Head isu !
Kes ei tööta, see ei söö .
Paks laps on ilus laps .
Jooge vett !
Vesi on kõige tervislikum jook .
Maiustustega ei maksa liialdada .

3. Tõmba vale sõna maha.

Mulle maitseb piim/~~piim~~.
Ema küpsetab hea ~~kooki~~/koogi.
Nuti ei söö/~~sö~~ ega ~~joo~~/joo.
Isale maitseb/~~maitseb~~ ~~puder~~/puder.
Kõik ~~söövad~~/söövad hea isuga.
Vahel käib/~~gäib~~ pere ~~kohvikus~~/kohvikus jäätist/~~jätist~~ söömas.
Vanaema ~~valmistab~~/valmistab maitsevaid pannkooke/~~pankooke~~.
~~Meie~~/Meie ~~toiduka~~/toiduga ei pirtsuta/~~pirdsuta~~.
Me ~~hojame~~/hoiame oma ~~tervist~~/tervist.

Mänguasjade doktor

1. Tõmba tumedalt trükitud sõnadele eri värvi jooned alla.

arst, pragama, natuke, tervendama, hädaldama,
ravima, halama, sõitlema, ravitsema, rohitsema
virisema, otsmik, kurtma, ivake, riidlema, tohterdama,
pahandama, tohter, kurjustama, pisut, taplema
veidi, väheke, doktor, tõrelema, meedik
otsaesine, kaebama, praavitama, halisema, laup

Leia tumedalt trükitud sõnadele kõikide sõnade seast sarnase tähendusega sõnad ja tõmba neile sama värviga ring ümber.

2. Kirjuta, mida tähendavad järgmised väljendid.

Jutt lendab kõrvust mööda – ei kuula.

Ajab sõrad vastu – hakkab vastu.

3. Lõpeta luuleread riimuvate sõnadega. Joonista pilt.

Doktor ütleb: „Kallis karu,
kuidas küll ei saa sa aru,
pole vaja süüa mett,
joo parem rohkem vett.”

Oti doktor ei saa aru,
mida söögiks vajab karu.
Karu toiduks pole vesi,
talle maitseb ainult mesi.

4. Mõtle luuletusele ka kolmas salm.

Nuti kardab hambaarsti

1. Lahenda ülesanne. Saad teada, kuidas on hambaarst teisiti.

doktor ehk a r s t
söök ehk t o i t
munatoit ehk o m l e t t
kihisev jook l i m o n a a d
maiustus š o k o l a a d
magus küpsetis t o r t
valge maitseaine s o o l
söögikoht koolis s ö ö k l a
maiustus k o m m
hambaarst üllatub ja ütleb o i
Marta käis hambaarstil koos N u t i g a

Kirjuta punktiiril olevad tähed õiges järjekorras joonele.

Lahendus: hambaarst ehk stomatoloog.

2. Kirjuta lünka tegusõnad õiges pöördes. Kirjuta puuduvad komad.

Ma ei söö (sööma) sagedamini, kui kolme tunni tagant, siis jõuavad (jõudma) minu hambad happerünnakust taastuda. Ma söön (sööma) rahulikult ja närin (närima) toidu korralikult peeneks. Pärast sööki me loputama (loputama) toidujäägid puhta veega suust ära. Te sööte (sööma) regulaarselt ja jätate (jätma) iga toidukorra vahele kolm tundi. Sa kustutad (kustutama) jahu veega. Hambad püüvad (püüma) terved, kui ma puhastan (puhastama) neid hoolikalt kaks korda päevas kõikidelt pindadelt vähemalt kahe minuti jooksul. Sa kasutad (kasutama) hammaste puhastamiseks fluoriidisisaldusega hambapastat. Ta käib (käima) hambaarsti juures hambaid kontrollimas vastavalt vajadusele, aga vähemalt kaks korda aastas.

Nuti proovib suitsu

1. Leia elundid, milles suitsetamine võib vähki põhjustada.

K	L	E	M	U	K	N
Õ	O	M	A	G	U	E
R	E	P	K	S	E	E
I	M	Õ	S	U	I	R
A	V	I	E	U	R	U
E	V	S	Ä	Õ	D	D
N	I	N	A	Õ	O	S
N	E	E	L	S	H	K

Ülejäänud tähed õiges järjekorras annavad vähiliigi, mida samuti põhjustab suitsetamine.

Lahendus: leukeemia ehk verevähk.

2. Kirjuta lünka tegusõna õiges vormis.

Iga päev proovivad õpilased sõpradega koos suitsu.
 Suitsetamine muudab hingeõhu haisvaks ja pane
 suitsetaja kodu ja riided lehkama. Suits ja nikotiin värvi-
vad hambad kollaseks. Tekib krooniline köha ja
 köhatamine. Kaob jõud, ei jaksa sportida.
 Suitsetamine põhjustab stressi. Sama ohtlik kui suitsetamine,
 on viibimine suitsuses õhus. Ära viibi kunagi
 suitsetajaga ühes ruumis!

(viibima, tekkima, põhjustama, värvima, panema, muutma,
 kaduma, proovima)

3. Tee plakati kavand, milles väljendad oma suhtumist suitsetamisse.

Plekid

1 . Otsusta luuletuse põhjal, kas väide on õige (Õ) või vale (V).

Kui mäng on lõbus, siis pole hullu, kui riided mustaks saavad. Õ

Mänguhoos läks vaas roosidega ümber. V

Kampsun, püksid ja pluus said moosiseks. Õ

Rõivastele tekkisid roosiplekid. V

Päikesel on ka väikesed plekid. Õ

Tekk ja kardin said mustaks. Õ

2 . Moodusta liitsõnu.

plekk +	_____	_____	+ plekk
	_____	_____	
	_____	_____	

moosi +	_____	_____	+ moos
	_____	_____	
	_____	_____	

3 . Kirjuta vastuste järgi küsimused.

Mis on sinu lemmikmäng?

Minu lemmikmäng on male.

Kellega ta tavaliselt koos mängis?

Tavaliselt mängis koos venna, õe ja sõpradega.

4 . Kirjuta lünka sobivad sulghäälikute tähed.

Ma t i tah t is i g al õh t ul sõ p radega män g ida. Ta võ tt is
mo b iili ja helis t as, et nei d õue ku t suda. Ise g i vihm e g a
pa k ane ei ta k istanud män g ulus t i. Porise ilma g a
mü tt asid poisid lom p ides ja män g isid kalapüü k i.
Õn g edeks so b isid to k id. Ma t i hü pp ras lom p i ja sai
pü k stele mi t u suur t ple kk i. Mi d a küll ema ü t leb?

Mänguhull

1. Kirjuta lünka täishäälikuühendite tähed. Värvide kokku sobivad lausepooled sama värvi.

Serg <u>ei</u> le meeldis mängida	kuni uni v <u>õi</u> must võttis.
P <u>oi</u> ss mängis igal v <u>õi</u> malusel,	et nii ei l <u>ei</u> a ta sõpru.
Järgmisel p <u>äe</u> val	ning Serg <u>ei</u> st s <u>ai</u> t <u>ai</u> skasvanu.
Emalug <u>ei</u> sile sõnu p <u>ea</u> le,	põõnas l <u>ou</u> nani.
<u>Ä</u> g möödus kiiresti	sest polnud koolis k <u>ai</u> nud.
Tööd ei suutnud ta l <u>ei</u> da,	ja muud ta ei t <u>ei</u> nudki.

2. Kirjuta lünka puuduvad sulghäälikute tähed.

Harjutused arvutist puhkamiseks

1. Tõs t a ja lan g eta õl g u ning tee õlarin g e.

2. Hoia käe d lõ d valt kül g edel. Kallu t a pea d ae g laselt ühele õlale. Pin g uta lihasei d ja tõs t a pea ta g asi o t seasendisse. Lõ d vestu ja tee siis sama harju t ust teisele poole.

3. Tõs t a käe d küljel t üles ning hin g a samal ajal sü g avalt sisse. Pea jä t a kä t e vahele. Hoia vei d i se d a asen d it ja lan g eta seejärel käed ja pea.

4. Tõs t a küünarnu kk lauale ja pane peo p esa vas t u o t smikku. Suru o t smik tugevas t i vast t u peopesa. Pin g uta kaelalihaseid ja lõ d vestu.

Kõi k i harju t usi tee mi t u kor d a!

Kadus kui maa alla

1. Vasta loetud pala abil küsimustele.

Kuhu sõbrad Karli mängima kutsusid?

Sõbrad kutsusid Karli Alberti suvilasse mängima.

Miks meeldis lastele Alberti suvilas käia?

Alberti suvilas oli palju koduloomi ja suur õu.

Millisest keelust astusid poisid üle?

Poisid ei tohtinud üksi jõe äärde minna.

Miks Karliga sinu arvates õnnetus juhtus?

2. Seleta järgmisi väljendeid oma sõnadega.

kadus kui maa alla – _____

kammisid krundi läbi – _____

olid murest murtud – _____

olid hirmust kanged – _____

3. Kirjuta tegusõnad olevikus või minevikus.

olevik

kiirustab

me sõidame

turnid/turnivad

saab

me läheme

olen

te kardate

minevik

ta kiirustas

sõitsime

sa/nad turnisid

ta sai

läksime

ma olin

kartsite

Kirjuta tegusõnade ette õige asesõna: ma, sa, ta, me, te või nad.

Vana aja mängud

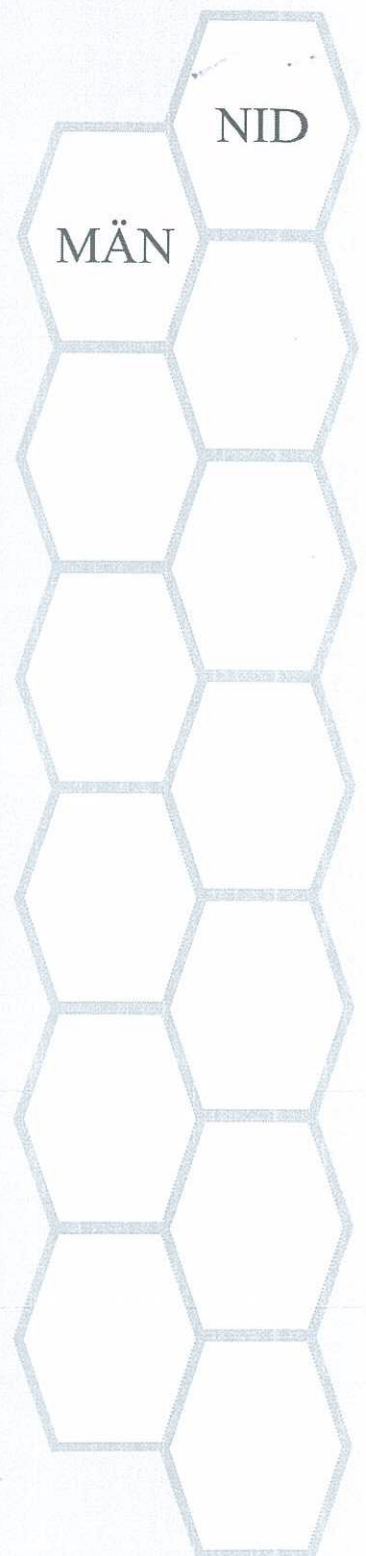
1. Kirjuta lauamängu kirjelduse juurde õige lauamängu number.

Mängijatele jagatakse kätte seitse klotsi, ülejäänud pannakse tagasi maha. Klotse asetatakse lauale. Uue klotsi ühe osa täppide arv peab kordama rivi viimase klotsi viimase osa täppide arvu. 3	„Tsirkus” 1
Mäng kahele mängijale, seda mängitakse nelinurksel 64 ruuduga vahelduvate värvidega mängulaul. Mõlemad mängijad alustavad 16 malendiga ning eesmärk on matistada vastase kuningas. 5	„Reis ümber maailma” 2
Mängitakse ruudulisel mängulaul, käike teevad osapooled vaheldumisi. Mängu eesmärgiks on lüüa ära kõik vastase kabendid või nad liikumisvõimetuks muuta. 4	doomino 3
Mängitakse kahe kuni neljakesi värvilisel mängualusel. Igal mängijal on neli nuppu, mis mängu alguses asuvad pesadeks. Võidab see, kes esimesena jõuab nuppudega koju. 2	kabe 4
Mängitakse alusel nuppude ja täringuga. Mängus on palju järjekorra järgi nummerdatud välju – selliseid, kus ei juhtu mängijatega midagi kui ka selliseid, kust kiiremini üles või alla liikuda. Võidab see, kes pääseb esimesena lõppu. 1	male 5

2. Tõmba kõik täishäälikuühendite tähed maha. Saad teada Nuti lemmikmängu.

~~Õ~~~~I~~~~A~~~~I~~~~E~~~~U~~~~A~~~~I~~~~P~~~~E~~~~E~~~~I~~~~O~~~~E~~~~T~~~~A~~~~A~~~~E~~~~A~~~~U~~~~N~~~~U~~~~I~~~~A~~~~V~~~~E~~~~I~~~~K~~~~Õ~~~~U~~~~O~~~~E~~~~Õ~~~~V~~~~Ä~~~~I~~~~A~~~~E~~

Nuti lemmikmäng on n e t a n k. See on Prantsusmaalt pärit kuulimäng, mida mängitakse õues.

Klassiõhtu

1 . Loe mängukirjeldust.

„Maa-õhk-tuli-vesi”

Vaja läheb palli või muud eset, mida saab visata. Üks mängija seisab keskel ning teised istuvad ringis ümber tema. Juhtmängija käes on pall. Ta loeb kümneni ja viskab siis palli ühe mängija suunas, hüüdes samal ajal valjusti „maa”, „õhk”, „vesi” või „tuli”. Kui hüüti „maa”, peab mängija, kelle sülle kukkus pall, nimetama otsekohe mõne looma, kes elab maismaal. Kui hüüti „vesi”, peab nimetama mõne kala. Kui hüüti „õhk”, peab nimetama mõne linnu. Ning kui hüüti „tuli”, tuleb nimetada midagi tulekindlat, näiteks kivi. Mängijal on vastuse leidmiseks aega seni, kuni mängujuht loeb kümneni – siis jääb pall tema kätte ja temast endast saab juhtmängija. Kui ta aga ei suuda nimetada õiget elukat või asja, võivad kaasmängijad teda aidata või karistustegevuse nimetada.

2 . Tõmba valedele väidetele joon alla ja kirjuta need õigesti.

Mängimiseks läheb vaja nuppe ja täringut.

Mängijad seisavad ringis ümber juhtmängija.

Juhtmängija viskab palli ja annab käsklusi.

Mängijad peavad vastavalt käsklusele nimetama loomi, kalu, linde või tulekindlaid esemeid.

Kaasmängijad võivad eksimuse eest auhinna määrata.

Mängijal on asja või looma nimetamiseks aega seni, kuni mängujuht kümneni loeb.

Mängimiseks läheb vaja palli või muud eset, mida saab visata.

Mängijad istuvad ringis ümber juhtmängija.

Kaasmängijad võivad eksimuse eest karistustegevuse määrata.

Nuti esimene volbriöö

1 . Kirjuta lünkadesse sulgudes olevate sõnade asemele uusi sobivaid sõnu.

Nuti _____ (otsustas) ennast nõiaks teha. Ta sai Marta käest nõiamaski. Kui Nuti maski näo ette _____ (pani), siis hakkas ta ise ka ennast _____ (kartma). Keha ümber _____ (keeras) robot endale väikese lapiteki. Selle oli Marta ema oma beebi-Martale _____ (õmmelnud). Kui Nuti maskeeritult luua seljas lõkke äärde _____ (kihutas), siis oli see kõigile päris korralik ehmatuse. Marta ja Karl _____ (kiljusid), vanaema pidi südamerahanduse saama, ema ja isa _____ (naersid) nii, et silmist vesi _____ (jooksis).

2 . Vasta küsimustele terviklausetega.

Kuidas sinu pere volbriööd tähistab?

Kelleks sinu pere liikmed end maskeerivad?

Kelleks sina end maskeerid?

3 . Joonista õpetuse järgi.

Lõke asub pildi keskel. Lõkkele kõige lähemal seisab mustade sassis juustega Robert. Tal on seljas mustad dressid. Paremas käes on poisil luud. Roberti selja taga ratsutab luua seljas ennast nõiaks maskeerinud Juss. Jussil on heledad tuules lehvivad juuksed. Seljas on tal punane jakk ja maani ulatuv lapitud seelik. Teisel pool lõket on Nuti. Joonista ta teksti kirjelduse järgi.